

EBA/GL/2024/14

14 Νοεμβρίου 2024

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων

1. Υποχρεώσεις συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων και αναφορών

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν προς τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της EAT σχετικά με τις κατάλληλες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας σε συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, θα πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τις δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 11.04.2025. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θα θεωρήσει ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, με την επισήμανση «EBA/GL/2024/14». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις θα δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προσδιορίζουν τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους που πρέπει να εφαρμόζουν τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα που υπόκεινται σε ρύθμιση και εποπτεία σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ, την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 και την οδηγία 2009/110/ΕΚ, δυνάμει του άρθρου 74 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, του άρθρου 11 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 και του άρθρου 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων.

Αποδέκτες

6. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται:
 - (i) στις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στις νομοθετικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 σημείο 2) στοιχείο i) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010·
 - (ii) στις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 2 στοιχείο vi) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 όσον αφορά την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 και την οδηγία 2009/110/ΕΚ·
 - (iii) στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα που υπόκεινται σε ρύθμιση και εποπτεία σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ, την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 και την οδηγία 2009/110/ΕΚ.
7. Οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την αξιολόγηση των εσωτερικών πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων που εγκρίνονται από τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα για τη διασφάλιση της εφαρμογής των ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, μπορούν να ανατρέχουν στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές κατά την αξιολόγηση των εν λόγω εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων.

Ορισμός

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ, στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 και στην οδηγία 2009/110/ΕΚ έχουν την ίδια έννοια και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Περιοριστικά μέτρα

τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 και τα εθνικά περιοριστικά μέτρα που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εθνική τους έννομη τάξη (στον βαθμό που εφαρμόζονται στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα).

3. Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

8. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αρχίζουν να ισχύουν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025.

4. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων

Γενικές διατάξεις

1. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα θα πρέπει να εντοπίζουν και να αξιολογούν ποιοι τομείς των δραστηριοτήτων τους είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι ή εκτεθειμένοι σε περιοριστικά μέτρα καθώς και σε καταστροφή των περιοριστικών μέτρων. Σε αυτή τη βάση, θα πρέπει να θεσπίζουν, να εφαρμόζουν και να διατηρούν επικαιροποιημένες πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους ώστε να διασφαλίζουν τη δυνατότητα αποτελεσματικής συμμόρφωσής τους προς τα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων.
2. Οι εν λόγω πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές/-οί και ανάλογες/-οι προς το μέγεθος, τη φύση και την πολυπλοκότητα του χρηματοοικονομικού ιδρύματος, καθώς και προς την έκθεσή του σε περιοριστικά μέτρα.

4.1 Το πλαίσιο διακυβέρνησης και ο ρόλος του διοικητικού οργάνου

3. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα θα πρέπει να θεσπίσουν πλαίσιο διακυβέρνησης προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων επαρκούν και εφαρμόζονται αποτελεσματικά.
4. Το διοικητικό όργανο του χρηματοοικονομικού ιδρύματος θα είναι αρμόδιο για την έγκριση της στρατηγικής του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σχετικά με τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα και για την εποπτεία της εφαρμογής της μέσω των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων που απαιτούνται για τη διασφάλιση της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων. Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να είναι ενήμερα για την έκθεση του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε περιοριστικά μέτρα και για την ευπάθειά του απέναντι στην καταστροφή των μέτρων αυτών.
5. Όταν η διεύθυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του χρηματοοικονομικού ιδρύματος ασκείται από ένα μόνο πρόσωπο, το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να διορίσει ανώτερο διοικητικό στέλεχος για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του διοικητικού οργάνου σύμφωνα με την παράγραφο 4.

6. Όταν το χρηματοοικονομικό ίδρυμα είναι η μητρική επιχείρηση ομίλου, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημεία 9 και 11 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ², το διοικητικό όργανο της μητρικής επιχείρησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι κάθε διοικητικό όργανο, επιχειρηματικός τομέας και εσωτερική μονάδα, συμπεριλαμβανομένης κάθε λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου των θυγατρικών του ομίλου, διαθέτει τις σχετικές πληροφορίες για να είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τα περιοριστικά μέτρα. Την τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα φέρει κάθε οντότητα του ομίλου.
7. Όταν ένα χρηματοοικονομικό ίδρυμα είναι η μητρική επιχείρηση ενός ομίλου, το διοικητικό όργανο της μητρικής επιχείρησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι θυγατρικές του ομίλου διενεργούν οικεία αξιολόγηση έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, όπως ορίζεται στο τμήμα 4.2, με συντονισμένο τρόπο και βάσει κοινής μεθοδολογίας, η οποία αντικατοπτρίζει τις ιδιαιτερότητες του ομίλου.

4.1.1 Ο ρόλος του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα

8. Το διοικητικό όργανο στο πλαίσιο της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει να είναι αρμόδιο για την εποπτεία και την παρακολούθηση του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης που έχει θεσπίσει το χρηματοοικονομικό ίδρυμα με στόχο τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά του σύμφωνα με το τμήμα 4.3.
9. Εκτός από τις διατάξεις που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2021/05³, το διοικητικό όργανο ενός χρηματοοικονομικού ιδρύματος κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει:
 - α. να ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πλέον πρόσφατης αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, σύμφωνα με το τμήμα 4.2·
 - β. να επιβλέπει και να παρακολουθεί, μέσω της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, τον βαθμό στον οποίο οι πολιτικές και οι διαδικασίες περιοριστικών μέτρων είναι επαρκείς και αποτελεσματικές, σύμφωνα με το τμήμα 4.3, υπό το πρίσμα της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα και των κινδύνων καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων στους οποίους εκτίθεται το χρηματοοικονομικό ίδρυμα, καθώς και να προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση της λήψης διορθωτικών μέτρων, εφόσον είναι αναγκαίο·
 - γ. τουλάχιστον μία φορά ετησίως, να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας συμμόρφωσης των περιοριστικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων, καθώς και την καταλληλότητα των ανθρωπίνων και τεχνικών πόρων που διατίθενται για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα.

² Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

³ Κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2021/05 σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

10. Όταν ένα χρηματοοικονομικό ίδρυμα είναι η μητρική επιχείρηση ενός ομίλου, το διοικητικό όργανο της εν λόγω μητρικής επιχείρησης θα πρέπει επίσης να εκτελεί όλα τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 9 σε επίπεδο ομίλου. Την τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα φέρει κάθε οντότητα του ομίλου.

4.1.2 Ο ρόλος του διοικητικού οργάνου κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας

11. Εκτός από τις διατάξεις που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2021/05, το διοικητικό όργανο του χρηματοοικονομικού ιδρύματος στο πλαίσιο της εκτελεστικής του λειτουργίας πρέπει:
- α. να διασφαλίζει την ενημέρωσή του σχετικά με τα αποτελέσματα της πλέον πρόσφατης αξιολόγησης αναφορικά με την έκθεση σε περιοριστικά μέτρα, σύμφωνα με το τμήμα 4.2·
 - β. να θεσπίζει κατάλληλο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και σύστημα εσωτερικού ελέγχου που να είναι επαρκώς ανεξάρτητο από την επιχειρηματική δραστηριότητα την οποία ελέγχει·
 - γ. να εγκρίνει πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους που είναι ανάλογες/-οι με την έκθεση του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε περιοριστικά μέτρα και επαρκείς/ή για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του χρηματοοικονομικού ιδρύματος προς τα περιοριστικά μέτρα·
 - δ. να διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών του χρηματοοικονομικού ιδρύματος για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα·
 - ε. να εφαρμόζει την οργανωτική και επιχειρησιακή δομή που απαιτείται για την αποτελεσματική συμμόρφωση προς τη στρατηγική περιοριστικών μέτρων που έχει εγκρίνει το διοικητικό όργανο·
 - στ. να διασφαλίζει ότι οι ανθρωπίνοι και οι τεχνικοί πόροι που διατίθενται για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα είναι κατάλληλοι και ανάλογοι προς την έκθεση των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων σε περιοριστικά μέτρα·
 - ζ. όταν οι επιχειρησιακές λειτουργίες της συμμόρφωσης προς τα περιοριστικά μέτρα ανατίθενται σε τρίτους, να διασφαλίζει ότι οι ρυθμίσεις αυτές συμμορφώνονται προς τις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2019/02⁴, και να λαμβάνει τακτικές εκθέσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος από τον πάροχο των υπηρεσιών με στόχο την ενημέρωση του διοικητικού οργάνου.
12. Όταν το χρηματοοικονομικό ίδρυμα είναι η μητρική επιχείρηση ομίλου, το διοικητικό όργανο της εν λόγω μητρικής επιχείρησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλα τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 11 εκτελούνται επίσης σε επίπεδο θυγατρικών και ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί ευθυγραμμίζονται με τις διαδικασίες και τις πολιτικές του ομίλου, στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

⁴ Κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2019/02 σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, οι οποίες θα αντικατασταθούν από τις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/XXXX/XX σχετικά με την ορθή διαχείριση των κινδύνων τρίτων.

4.1.3 Ο ρόλος του ανώτερου στελέχους που είναι αρμόδιο για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα

4.1.3.1 Διορισμός του ανώτερου στελέχους

13. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα θα πρέπει να ορίσουν ένα ανώτερο στέλεχος το οποίο θα είναι αρμόδιο για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων που ορίζονται στις παραγράφους 19 έως 21. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το ανώτερο στέλεχος γνωρίζει και κατανοεί τα περιοριστικά μέτρα που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων του.
14. Το διοικητικό όργανο δύναται να αναθέσει τον ρόλο αυτό σε ανώτερο στέλεχος το οποίο ασκεί άλλα καθήκοντα ή αρμοδιότητες εντός του χρηματοοικονομικού ιδρύματος (όπως ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ ή ο επικεφαλής συμμόρφωσης), υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α. αυτό δικαιολογείται από το μέγεθος και την πολυπλοκότητα του χρηματοοικονομικού ιδρύματος και από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα·
 - β. αυτό δεν επηρεάζει την ικανότητα του εν λόγω ανώτερου στελέχους να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντα ή τις αρμοδιότητές του· και
 - γ. αυτός ο συνδυασμός καθηκόντων δεν οδηγεί σε συγκρούσεις συμφερόντων, όπως συγκρούσεις μεταξύ επιχειρησιακών καθηκόντων και καθηκόντων ελέγχου που έχουν ανατεθεί στο συγκεκριμένο στέλεχος.
15. Το διοικητικό όργανο πρέπει να επιτρέπει στο ανώτερο στέλεχος να κατανέμει και να αναθέτει τα καθήκοντα που ορίζονται στις παραγράφους 19 έως 21 σε άλλα μέλη του προσωπικού τα οποία ενεργούν υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του ανώτερου στελέχους, υπό την προϋπόθεση ότι την τελική ευθύνη για την αποτελεσματική εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων εξακολουθεί να φέρει το ανώτερο στέλεχος.
16. Ανεξάρτητα από τις θεσμικές ρυθμίσεις, τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι:
 - α. το ανώτερο στέλεχος μπορεί να συντονίζει και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τα τμήματα εσωτερικού ελέγχου· και
 - β. ότι το ανώτερο στέλεχος είναι σε θέση να αναφέρει και έχει άμεση πρόσβαση στο διοικητικό όργανο στο πλαίσιο των διαχειριστικών και εποπτικών του καθηκόντων.
17. Όταν το χρηματοοικονομικό ίδρυμα συμμετέχει σε όμιλο, το διοικητικό όργανο του μητρικού χρηματοοικονομικού ιδρύματος πρέπει να διορίσει ένα ανώτερο στέλεχος σε επίπεδο ομίλου.

4.1.3.2 Ο ρόλος του ανώτερου στελέχους

18. Το ανώτερο στέλεχος πρέπει να αναπτύσσει, να θεσπίζει και να διατηρεί πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους που είναι κατάλληλες/-οι για να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση του χρηματοοικονομικού ιδρύματος προς τα περιοριστικά μέτρα και ανάλογες/-οι προς την έκθεση του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε περιοριστικά μέτρα.

19. Το ανώτερο στέλεχος πρέπει:

- α. να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς το τμήμα 4.2 αναφορικά με την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα·
- β. να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς το τμήμα 4.3 αναφορικά με αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες περιοριστικών μέτρων·
- γ. να παρέχει τακτικές και επαρκείς πληροφορίες στο διοικητικό όργανο, ώστε αυτό να είναι σε θέση να ασκεί τα καθήκοντά του όπως ορίζονται στα τμήματα 4.1.1 και 4.1.2. Οι πληροφορίες διαχείρισης θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:
 - i) τις αλλαγές της έκθεσης του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε περιοριστικά μέτρα και το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της έκθεσης του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε περιοριστικά μέτρα·
 - ii) τις αλλαγές στα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων και τον αντίκτυπό τους στο χρηματοοικονομικό ίδρυμα·
 - iii) στατιστικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με:
 - τον αριθμό των ειδοποιήσεων που δημιουργήθηκαν·
 - τον αριθμό των ειδοποιήσεων που αναμένουν ανάλυση·
 - τον αριθμό των αναφορών που υποβλήθηκαν στην οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων⁵ ή/και στην αρμόδια εποπτική αρχή, όπως απαιτείται από τους εφαρμοστέους νόμους·
 - τον μέσο χρόνο που μεσολαβεί ανάμεσα στην αληθώς θετική αντιστοίχιση και την αναφορά που υποβάλλεται στην οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων και/ή στην αρμόδια εποπτική αρχή, όπως απαιτείται από τους εφαρμοστέους νόμους·
 - την αξία των δεσμευμένων κεφαλαίων, των δεσμευμένων οικονομικών πόρων⁶ και τη φύση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, που τηρούνται στο χρηματοοικονομικό ίδρυμα·
 - iv) πληροφορίες σχετικά με ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την επάρκεια των πόρων αυτών βάσει της έκθεσης του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε περιοριστικά μέτρα·
 - v) τις ελλείψεις ή ανεπάρκειες που εντοπίζονται σε σχέση με τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους των περιοριστικών μέτρων του χρηματοοικονομικού

⁵ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en#contact.

⁶ Βλέπε άρθρο 2 σημεία 5) και 6) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226.

ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρήσεων που παρείχαν οι αρμόδιες αρχές για την εποπτεία των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων·

- vi) τις περιπτώσεις παραβίασης και καταστρατήγησης περιοριστικών μέτρων και τους λόγους των περιπτώσεων παραβίασης και καταστρατήγησης·
 - vii) τις προτάσεις σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης τυχόν αλλαγών στις κανονιστικές απαιτήσεις ή στην έκθεση σε περιοριστικά μέτρα ή τυχόν ελλείψεων ή ανεπαρκειών που έχουν εντοπιστεί στις πολιτικές, τις διαδικασίες ή τους ελέγχους των περιοριστικών μέτρων του χρηματοοικονομικού ιδρύματος καθώς και τυχόν περιπτώσεων παραβίασης και καταστρατήγησης περιοριστικών μέτρων που έχουν εντοπιστεί.
- δ. να αναφέρει όλες τις παραβιάσεις περιοριστικών μέτρων στις οικείες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων και/ή στην αρμόδια εποπτική αρχή, όπως απαιτείται από τους εφαρμοστέους νόμους·
- ε. να συνεργάζεται αποτελεσματικά και εποικοδομητικά με τις οικείες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων και με την αρμόδια εποπτική αρχή, όπως απαιτείται από τους εφαρμοστέους νόμους.
20. Όταν το χρηματοοικονομικό ίδρυμα συμμετέχει σε όμιλο, το ανώτερο στέλεχος σε επίπεδο ομίλου πρέπει να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων για τη συμμόρφωση προς τα σχετικά περιοριστικά μέτρα στα υποκαταστήματα, τις θυγατρικές, τους μεσάζοντες, τους διανομείς και τους αντιπροσώπους, κατά περίπτωση. Την τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα φέρει κάθε οντότητα του ομίλου.
21. Το ανώτερο στέλεχος πρέπει να επιβλέπει την προετοιμασία και την εφαρμογή του προγράμματος κατάρτισης, όπως ορίζεται στο τμήμα 4.4.

4.2 Διεξαγωγή της αξιολόγησης έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα

22. Οι εσωτερικές διαδικασίες των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων πρέπει να καλύπτουν την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα προκειμένου να γίνει κατανοητός ο βαθμός έκθεσης κάθε τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητάς σε περιοριστικά μέτρα και είναι ευάλωτος σε καταστρατήγηση των εν λόγω μέτρων.
23. Η αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα πρέπει να παρέχει στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα τη δυνατότητα να εντοπίζουν και να αξιολογούν:
- α. τα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων που εφαρμόζονται σε αυτά·
 - β. την πιθανότητα μη εφαρμογής περιοριστικών μέτρων·
 - γ. την πιθανότητα καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων·
 - δ. τον αντίκτυπο τυχόν παραβιάσεων των περιοριστικών μέτρων· και
 - ε. τους ακόλουθους παράγοντες κινδύνου:

- α) τους γεωγραφικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων:
- i. της γεωγραφικής περιοχής στην οποία το χρηματοοικονομικό ίδρυμα ασκεί την επιχειρηματική του δραστηριότητα, δηλαδή τις δικαιοδοσίες και τα εδάφη στα οποία το χρηματοοικονομικό ίδρυμα είναι εγκατεστημένο ή δραστηριοποιείται·
 - ii. του βαθμού στον οποίο οι εν λόγω δικαιοδοσίες και τα εδάφη εκτίθενται σε περιοριστικά μέτρα ή είναι γνωστό ότι χρησιμοποιούνται για την καταστράτηγηση των περιοριστικών μέτρων·
 - iii. της προέλευσης και του προορισμού των συναλλαγών.
- β) των κινδύνων για τον πελάτη, μεταξύ άλλων:
- i. των δεσμών των πελατών και, κατά περίπτωση, των πραγματικών δικαιούχων τους και των προσώπων που ασκούν τον έλεγχο τους, με χώρες για τις οποίες εφαρμόζονται περιοριστικά μέτρα λόγω κάποιας κατάστασης που επηρεάζει τη συγκεκριμένη χώρα, ή οι οποίοι είναι γνωστό ότι χρησιμοποιούνται για την καταστράτηγηση των περιοριστικών μέτρων·
 - ii. του αριθμού των πελατών, του τύπου των πελατών και της πολυπλοκότητας των εν λόγω πελατών, όπως τα ζητήματα που σχετίζονται με την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου·
 - iii. της δραστηριότητας της πελατειακής βάσης και της πολυπλοκότητας της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν δεσμών με βιομηχανίες ή τομείς που ενδέχεται να υπόκεινται σε οικονομικά ή άλλα περιοριστικά μέτρα, καθώς και τη συχνότητα και τα είδη των συναλλαγών.
- γ) των κινδύνων που ενέχουν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, μεταξύ άλλων:
- i. της φύσης των προϊόντων και των υπηρεσιών του χρηματοοικονομικού ιδρύματος·
 - ii. του βαθμού στον οποίο η παροχή των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών εκθέτει το χρηματοοικονομικό ίδρυμα στον κίνδυνο της παραβίασης και της καταστράτηγησης των περιοριστικών μέτρων.
- δ) των κινδύνων που ενέχουν οι διάυλοι παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών, μεταξύ άλλων του κατά πόσο η χρήση μεσαζόντων, διανομέων, τρίτων, σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης ή άλλων διαύλων παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών δημιουργεί τρωτά σημεία, μεταξύ άλλων με τους εξής τρόπους:
- i. περιορίζοντας την ορατότητα του χρηματοοικονομικού ιδρύματος στα εμπλεκόμενα μέρη·
 - ii. καθιστώντας το χρηματοοικονομικό ίδρυμα εξαρτώμενο από τις διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζουν τρίτοι·

- iii. αυξάνοντας την έκθεση του χρηματοοικονομικού ιδρύματος σε γεωγραφικούς κινδύνους επειδή δραστηριοποιείται ή έχει την έδρα του σε χώρα ή χώρες για τις οποίες έχουν θεσπιστεί περιοριστικά μέτρα λόγω κατάστασης που επηρεάζει τη συγκεκριμένη χώρα ή τις συγκεκριμένες χώρες και η οποία ή οι οποίες είναι γνωστό ότι χρησιμοποιείται/-ούνται για την καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων.

24. Η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 22 πρέπει να βασίζεται σε ένα επαρκώς ευρύ φάσμα πηγών πληροφοριών, οι οποίες θα συμπεριλαμβάνουν τουλάχιστον τις εξής:

- α. πληροφορίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη του χρηματοοικονομικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
- β. πληροφορίες από διεθνείς οργανισμούς, κυβερνητικές υπηρεσίες, εθνικές αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών αρχών ΚΕΧ/ΧΤ, των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) και των αρχών επιβολής του νόμου, όπως επικαιροποιημένες τυπολογίες σχετικά με την καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων·
- γ. πληροφορίες από έγκυρες και αξιόπιστες δημόσιες πηγές, όπως αναφορές σε εφημερίδες εγνωσμένου κύρους και άλλα έγκριτα μέσα ενημέρωσης·
- δ. πληροφορίες από έγκυρους και αξιόπιστους εμπορικούς οργανισμούς, όπως εκθέσεις κινδύνου·
- ε. εφόσον είναι διαθέσιμη, ανάλυση προηγούμενων ειδοποιήσεων περιοριστικών μέτρων σχετικά με αληθώς θετικές και ψευδώς θετικές αντιστοιχίσεις, προκειμένου να εντοπιστούν οι καταστάσεις στις οποίες είναι πιθανότερο να εμφανιστούν αληθώς θετικές αντιστοιχίσεις.

25. Κατά τη διενέργεια αξιολόγησης έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα θα πρέπει να εξετάζουν κατά πόσον ο αναδρομικός έλεγχος της βάσης δεδομένων των πελατών τους και των αρχείων προηγούμενων συναλλαγών θα μπορούσε να είναι χρήσιμος και αναλογικός. Κάτι τέτοιο μπορεί να ισχύει στην περίπτωση που το χρηματοοικονομικό ίδρυμα έχει εντοπίσει λόγους ή έχει βάσιμες υποψίες να πιστεύει ότι το προηγούμενο σύστημα ελέγχου του ήταν ανεπαρκές ή αναποτελεσματικό.

26. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η αξιολόγηση της έκθεσής τους σε περιοριστικά μέτρα παραμένει επικαιροποιημένη και συναφής. Για να το πετύχουν αυτό, τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα πρέπει να επανεξετάζουν την αξιολόγηση τουλάχιστον μία φορά ετησίως και, εφόσον χρειάζεται, να την επικαιροποιούν. Επιπλέον, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα πρέπει να επανεξετάζουν την αξιολόγηση της έκθεσής τους σε περιοριστικά μέτρα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α. όταν εγκρίνονται νέα περιοριστικά μέτρα και σημαντικές αλλαγές σε υφιστάμενα περιοριστικά μέτρα·

- β. πριν από την παροχή νέων προϊόντων, την προσφορά νέων διαύλων παροχής προϊόντων, την εξυπηρέτηση νέων ομάδων πελατών, την είσοδο σε νέες γεωγραφικές περιοχές·
 - γ. όταν πραγματοποιούνται σημαντικές μεταβολές στο προφίλ δραστηριοτήτων, στην πελατειακή βάση, στην οργανωτική δομή ή στο επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος·
 - δ. όταν εντοπίζονται περιπτώσεις μη εφαρμογής και καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων, γεγονός το οποίο καταδεικνύει την ακαταλληλότητα της αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικών μέτρων·
 - ε. όταν εντοπίζονται ελλείψεις σε υφιστάμενη αξιολόγηση έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, όπως προσδιορίζεται από το χρηματοοικονομικό ίδρυμα ή την αρμόδια αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία των εσωτερικών πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων για τη διασφάλιση της εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων.
27. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα πρέπει να τεκμηριώνουν τη μεθοδολογία τους για τη διενέργεια και την επανεξέταση της οικείας αξιολόγησης έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα καθώς και το αποτέλεσμα της και να τα θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής τους κατόπιν αιτήματος.
28. Όταν το χρηματοοικονομικό ίδρυμα είναι η μητρική επιχείρηση ομίλου, το διοικητικό όργανο του ομίλου πρέπει να διασφαλίζει ότι οι θυγατρικές του ομίλου διενεργούν τη δική τους αξιολόγηση έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα με συντονισμένο τρόπο και βάσει κοινής μεθοδολογίας, η οποία θα αντικατοπτρίζει παράλληλα τις ιδιαιτερότητές τους.

4.3 Διασφάλιση της συνεχούς αποτελεσματικότητας των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων των περιοριστικών μέτρων

29. Για να είναι αποτελεσματικές οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι που θεσπίζει ένα χρηματοοικονομικό ίδρυμα για την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων πρέπει να του παρέχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζει πλήρως και ορθά όλα τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα χωρίς καθυστέρηση.
30. Οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τα εξής:
- α. διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα διαθέτουν όλες τις επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα·
 - β. διαδικασίες που διασφαλίζουν την επικαιροποίηση των καταλόγων και των απαιτήσεων των εφαρμοστέων περιοριστικών μέτρων αμέσως μόλις τεθούν σε ισχύ·
 - γ. διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η αξιολόγηση της έκθεσης στα περιοριστικά μέτρα παραμένει συναφής και επικαιροποιημένη·
 - δ. διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι είναι ανάλογες/-οι προς την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα·

- ε. διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες των περιοριστικών μέτρων:
 - i. επανεξετάζονται σε τακτική βάση·
 - ii. τροποποιούνται και επικαιροποιούνται σε τακτική βάση όταν και όπου αυτό είναι αναγκαίο·
 - iii. εφαρμόζονται αποτελεσματικά· και
 - iv. έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να ενεργοποιούν την απαιτούμενη δράση μόλις εντοπιστούν οι ελλείψεις.
- στ. διαδικασίες για την έναρξη της διερεύνησης όλων των πιθανών αντιστοιχίσεων χωρίς καθυστέρηση·
- ζ. εφόσον υπάρχουν αληθώς θετικές αντιστοιχίσεις, διαδικασίες που ενεργοποιούν επακόλουθες ενέργειες παρακολούθησης προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τα εφαρμοστέα περιοριστικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης αναστολής της απόρριψης ή της δέσμευσης, και η υποβολή αναφορών στις οικείες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων ή στην αρμόδια εποπτική αρχή, όπως απαιτείται από την εφαρμοστέα νομοθεσία εντός των προθεσμιών που έχουν καθοριστεί από τις εν λόγω αρχές ή τον ισχύοντα κανονισμό για τα περιοριστικά μέτρα·
- η. τεκμηριωμένη εσωτερική οργάνωση που καθορίζει σαφώς τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες σε σχέση με τα περιοριστικά μέτρα, μεταξύ άλλων και κατά την εξωτερική ανάθεσή τους·
- θ. άλλες πτυχές, όπως αυτές προσδιορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2024/15 σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής περιοριστικών μέτρων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113.

4.4 Κατάρτιση

- 31. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα πρέπει να παρέχουν κατάρτιση στα μέλη του προσωπικού τους σε τακτική βάση προκειμένου να διασφαλίζουν ότι είναι, και παραμένουν, ενημερωμένα σχετικά με τα εξής:
 - α. τα εφαρμοστέα περιοριστικά μέτρα·
 - β. το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα· και
 - γ. τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη συμμόρφωση προς τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα.
- 32. Η κατάρτιση θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στα μέλη του προσωπικού και στον συγκεκριμένο ρόλο τους. Θα πρέπει να είναι έγκαιρη και επαρκής ώστε να επιτρέπει στο χρηματοοικονομικό ίδρυμα να συμμορφώνεται με τα περιοριστικά μέτρα. Στο πλαίσιο ομίλου, η δραστηριότητα αυτή μπορεί να ασκείται, εν όλω ή εν μέρει, από τη μητρική εταιρεία.

33. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα πρέπει να τεκμηριώνουν το πρόγραμμα κατάρτισής τους και να είναι έτοιμα να καταδείξουν, κατόπιν αιτήματος, στην αρμόδια αρχή τους ότι η κατάρτισή τους είναι επαρκής και αποτελεσματική.

EBA/GL/2024/15

14 Νοεμβρίου 2024

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113

1. Υποχρεώσεις συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων και αναφορών

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010⁷. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (CASP) καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της EAT σχετικά με τις κατάλληλες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας σε συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010), προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τις δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 11.04.2025. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θα θεωρήσει ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, με την επισήμανση «EBA/GL/2024/15». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις θα δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους που πρέπει να εφαρμόζουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) και οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (CASP) για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων κατά τη μεταφορά χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸.

Αποδέκτες

6. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται:
 - α. στις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία της συμμόρφωσης των ΠΥΠ και των CASP προς τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1113.
 - β. στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, τα οποία είναι ΠΥΠ σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 5) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 και CASP σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 15) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων και περί τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 1).

Ορισμοί

7. Οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 έχουν την ίδια έννοια και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Περιοριστικά μέτρα	τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1226 και τα εθνικά περιοριστικά μέτρα που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εθνική τους έννομη τάξη (στον βαθμό που εφαρμόζονται στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα).
Στοχευμένες οικονομικές κυρώσεις	κυρώσεις που συνίστανται σε δέσμευση κεφαλαίων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, άμεσα ή έμμεσα, προς όφελος κατονομαζόμενων προσώπων και οντοτήτων δυνάμει αποφάσεων του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ και των κανονισμών του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ.
Τομεακά περιοριστικά μέτρα	περιοριστικά μέτρα όπως εμπάργκο όπλων και συναφούς εξοπλισμού ή οικονομικά και χρηματοπιστωτικά μέτρα (π.χ. περιορισμοί εισαγωγών και εξαγωγών και περιορισμοί στην παροχή ορισμένων υπηρεσιών, όπως τραπεζικές υπηρεσίες).

3. Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

8. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αρχίζουν να ισχύουν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025.

4. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113

Γενικές διατάξεις

1. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να θεσπίσουν πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους ώστε να είναι σε θέση να συμμορφώνονται με τα περιοριστικά μέτρα. Οι εν λόγω πολιτικές, διαδικασίες και έλεγχοι πρέπει να τηρούν τις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2024/14 σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής των ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων.
2. Οι εν λόγω πολιτικές, διαδικασίες και έλεγχοι πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στους ΠΥΠ και στους CASP να ταυτοποιούν τα πρόσωπα που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα. Θα πρέπει επίσης να παρέχουν τη δυνατότητα στους ΠΥΠ και στους CASP να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν τη μη διάθεση τυχόν κεφαλαίων ή κρυπτοστοιχείων στα εν λόγω υποκείμενα, τη μη διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή την παροχή υπηρεσιών που απαγορεύονται σύμφωνα με τα περιοριστικά μέτρα και τη διαχείριση των κινδύνων καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων.

4.1 Έλεγχος των περιοριστικών μέτρων

3. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να θεσπίσουν ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου για τον αξιόπιστο προσδιορισμό των στόχων των περιοριστικών μέτρων, όπως ορίζεται περαιτέρω στο τμήμα 4.4.

4.1.1 Επιλογή συστήματος ελέγχου

4. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να χρησιμοποιούν τη δική τους αξιολόγηση έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα για να αποφασίσουν ποιο σύστημα ελέγχου θα χρησιμοποιούν ή για να επικυρώσουν το σύστημα ελέγχου που χρησιμοποιούν, προκειμένου να συμμορφώνονται με τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα. Το σύστημα ελέγχου θα πρέπει να προσαρμόζεται στο

μέγεθος, τη φύση και την πολυπλοκότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των ΠΥΠ και των CASP και στην έκθεσή τους στα περιοριστικά μέτρα.

5. Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το οικείο σύστημα ελέγχου, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να εξετάζουν κατά πόσον έχουν πρόσβαση στους απαιτούμενους πόρους για την αποτελεσματική χρήση του συστήματος που έχουν επιλέξει.
6. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να επανεξετάζουν σε τακτική βάση τις επιδόσεις του συστήματος ελέγχου, ώστε να διασφαλίζουν ότι παραμένει αποτελεσματικό και ότι εξακολουθεί να εντοπίζει αξιόπιστα τους στόχους των περιοριστικών μέτρων. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να προβαίνουν σε επανεξέταση του συστήματος ελέγχου που χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία φορά ετησίως καθώς και άμεσα σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με την καταλληλότητά του για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται.
7. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554, οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να κατανοούν και να τεκμηριώνουν τις ικανότητες και τους περιορισμούς του συστήματος ελέγχου. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στην αρμόδια αρχή τους ότι το σύστημα ελέγχου τους είναι επαρκές.

4.1.2 Διαχείριση καταλόγου

8. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να προσδιορίζουν στις πολιτικές και στις διαδικασίες τους τα περιοριστικά μέτρα που πρέπει να εφαρμόζουν.
9. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να διαθέτουν πολιτικές και διαδικασίες για:
 - α. να προσδιορίζουν πότε εγκρίνεται ένα νέο σύνολο περιοριστικών μέτρων ή πότε επικαιροποιείται ή αναστέλλεται ένα υφιστάμενο περιοριστικό μέτρο·
 - β. να επικαιροποιούν το εσωτερικό τους σύνολο δεδομένων που πρόκειται να ελεγχθεί σύμφωνα με το τμήμα 4.1.3 αμέσως μόλις ένα νέο περιοριστικό μέτρο τεθεί σε ισχύ ή ένα υφιστάμενο περιοριστικό μέτρο επικαιροποιηθεί ή ανασταλεί.

4.1.3 Καθορισμός του συνόλου των δεδομένων που θα ελεγχθούν

10. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και στις διαδικασίες τους τα είδη των δεδομένων που θα ελέγχονται για κάθε είδος περιοριστικού μέτρου, λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της έκθεσής τους σε περιοριστικά μέτρα τους και τα περιοριστικά μέτρα που πρέπει να εφαρμόζουν.
11. Όταν αποφασίζουν σχετικά με το σύνολο των δεδομένων που θα ελεγχθούν σύμφωνα με το είδος του εφαρμοστέου περιοριστικού μέτρου, οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλα τα δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους σχετικά με τους πελάτες τους, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που λαμβάνουν:

- α. κατά την εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και την εθνική νομοθεσία που μεταφέρει το ενωσιακό δίκαιο στο εθνικό δίκαιο· και
 - β. κατά τη συμμόρφωση προς τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1113.
12. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113, οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να αξιολογούν κατά πόσον τα δεδομένα που τηρούν είναι επαρκώς ακριβή, επικαιροποιημένα και λεπτομερή, ώστε να είναι σε θέση να διαπιστώσουν αν ένα συμβαλλόμενο μέρος της μεταφοράς, ο πραγματικός δικαιούχος του ή οποιοδήποτε πρόσωπο σκοπεύει να ενεργήσει ή έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό του υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα.
13. Για την αποφυγή επανειλημμένων ψευδών ειδοποιήσεων σχετικά με φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που δεν υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα, αλλά έχει εσφαλμένα ταυτοποιηθεί ως τέτοιο από το υφιστάμενο σύστημα ελέγχου, οι ΠΥΠ και οι CASP μπορούν να αποφασίσουν να συμπεριλάβουν τέτοιου είδους πρόσωπα σε συγκεκριμένο εσωτερικό κατάλογο (καταχώριση σε «λευκή λίστα»- whitelisting). Οι λόγοι που οδήγησαν στη λήψη μιας τέτοιας απόφασης θα πρέπει να τεκμηριώνονται. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να επανεξετάζουν τον εν λόγω κατάλογο αμέσως μόλις ένα νέο ή τροποποιημένο περιοριστικό μέτρο τίθεται σε ισχύ ή σε περίπτωση αλλαγής στις πληροφορίες των πελατών.

4.1.4 Έλεγχος της πελατειακής βάσης

14. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους τρόπους με τους οποίους θα ελέγχουν την πελατειακή βάση τους.
15. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να ελέγχουν σε τακτική βάση ολόκληρη τη βάση δεδομένων των πελατών τους και να καθορίζουν τη συχνότητα του εν λόγω ελέγχου βάσει της αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα που εφαρμόζουν.
16. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα ορίζουν σε εσωτερική απόφαση τα γεγονότα που θα πρέπει πάντοτε να ενεργοποιούν έλεγχο των πελατών τους και να τηρούν τις αποφάσεις αυτές επικαιροποιημένες. Στα κριτήρια ενεργοποίησης θα πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:
- α. αλλαγή σε υφιστάμενα κατονομαζόμενα μέρη ή περιοριστικά μέτρα, νέα κατονομασία ή έναρξη ισχύος νέου περιοριστικού μέτρου·
 - β. κατά την ταυτοποίηση πελατών ή πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης·
 - γ. σε περίπτωση τυχόν σημαντικών μεταβολών στα δεδομένα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που αφορούν υφιστάμενο πελάτη, όπως αλλαγή ονόματος, τόπου διαμονής, εθνικότητας ή αλλαγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων·
 - δ. εάν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι ο πελάτης, ή οποιοδήποτε πρόσωπο σκοπεύει να ενεργήσει ή έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη, επιχειρεί να παρακάμψει τα περιοριστικά μέτρα.

17. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να ελέγχουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες πελατών, σύμφωνα με τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα:
 - α. σε περίπτωση φυσικού προσώπου:
 - α. το όνομα και το επώνυμο, στο πρωτότυπο ή/και στη μεταγραφή των στοιχείων αυτών· και
 - β. την ημερομηνία γέννησης.
 - β. στην περίπτωση νομικού προσώπου: την επωνυμία του νομικού προσώπου, στο πρωτότυπο και/ή στη μεταγραφή των στοιχείων αυτών·
 - γ. στην περίπτωση φυσικού ή νομικού προσώπου, φορέα ή οντότητας: τυχόν άλλες επωνυμίες, ψευδώνυμα, εμπορικές επωνυμίες, διευθύνσεις ψηφιακού πορτοφολιού, εφόσον υπάρχουν στους σχετικούς καταλόγους περιοριστικών μέτρων. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να αιτιολογούν δεόντως, μέσω της αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, τους λόγους για τους οποίους επέλεξαν να μην ελέγξουν τις πληροφορίες αυτές, εφόσον είναι διαθέσιμες.
18. Κατά τον έλεγχο των πελατών που είναι νομικά πρόσωπα, φυσικά πρόσωπα, φορείς ή οντότητες, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει, στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες, να ελέγχουν επίσης:
 - α. τους πραγματικούς δικαιούχους μέσω ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων·
 - β. τους πραγματικούς δικαιούχους μέσω άσκησης ελέγχου·
 - γ. κάθε πρόσωπο που σκοπεύει να ενεργήσει ή είναι εξουσιοδοτημένο να ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη.

4.1.5 Έλεγχος μεταφοράς χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων

19. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που καλύπτονται από το άρθρο 5δ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012, οι ΠΥΠ θα πρέπει να ελέγχουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών πριν από τη διάθεση των χρηματικών ποσών στον δικαιούχο πληρωμής και οι CASP θα πρέπει να ελέγχουν όλες τις μεταφορές κρυπτοστοιχείων προτού καταστήσουν διαθέσιμα τα κρυπτοστοιχεία στον δικαιούχο, είτε αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο επιχειρηματικής σχέσης είτε στο πλαίσιο μεμονωμένης συναλλαγής.
20. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να ελέγχουν όλα τα μέρη που συμμετέχουν σε μεταφορές χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων με βάση τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή, κατά την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, στην ορθότητα και την αξιοπιστία των πολιτικών και των διαδικασιών των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόζουν οι ΠΥΠ και οι CASP με τους οποίους δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τα περιοριστικά μέτρα.
21. Όλα τα δεδομένα που ενδέχεται να είναι σημαντικά για την αξιολόγηση του κατά πόσον μια συναλλαγή θα μπορούσε να επηρεαστεί από τα εφαρμοστέα περιοριστικά μέτρα θα πρέπει

να ελέγχονται με βάση τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα. Στα δεδομένα που πρέπει να ελέγχονται θα πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

- α. πληροφορίες σχετικά με τον πληρωτή και τον δικαιούχο πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113·
 - β. πληροφορίες σχετικά με τον εντολέα και τον δικαιούχο σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113·
 - γ. ο σκοπός της μεταφοράς χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων και, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες και υπόκεινται σε αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, άλλα πεδία ελεύθερου κειμένου που παρέχουν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό αποστολέα/παραλήπτη των χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων·
 - δ. πληροφορίες των ΠΥΠ και CASP που εμπλέκονται στη μεταφορά χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων ιδρυμάτων, των ιδρυμάτων ανταποκριτών, με έλεγχο κωδικών αναγνώρισης όπως οι BIC, SWIFT και άλλοι·
 - ε. άλλα στοιχεία σχετικά με τη μεταφορά χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων, ανάλογα με τη φύση, το είδος της πράξης, τη συνοδευτική τεκμηρίωση που έχει ληφθεί, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες και υπόκεινται σε αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα·
 - στ. διευθύνσεις ψηφιακού πορτοφολιού του εντολέα και του δικαιούχου μεταφοράς κρυπτοστοιχείων, στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες σε επίσημους καταλόγους διευθύνσεων ψηφιακού πορτοφολιού που συνδέονται με περιοριστικά μέτρα.
22. Σύμφωνα με τις διατάξεις του τμήματος 4.6 των Κατευθυντήριων γραμμών EBA/GL/2024/11 περί των απαιτήσεων παροχής στοιχείων σχετικά με τις μεταφορές χρηματικών ποσών και τις μεταφορές ορισμένων κρυπτοστοιχείων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 («Κατευθυντήριες γραμμές για τους ταξιδιωτικούς κανόνες»), κάθε νέα πληροφορία που λαμβάνεται μεταγενέστερα, πριν ή μετά την εκτέλεση της μεταφοράς, θα πρέπει επίσης να ελέγχεται.
23. Όπου αυτό είναι εφικτό με βάση τον όγκο και τον αριθμό των μεταφορών κρυπτοστοιχείων, οι CASP θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης της ανάλυσης συστοιχιών (blockchain) στο υφιστάμενο πλαίσιο, για σκοπούς παρακολούθησης των συναλλαγών.

4.1.6 Προσαρμογή

24. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να καθορίζουν τον τρόπο που προσαρμόζουν τις ρυθμίσεις ενός αυτοματοποιημένου συστήματος ελέγχου που θα μεγιστοποιεί την ποιότητα των ειδοποιήσεων και θα οδηγεί σε σαφή ταυτοποίηση, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα. Με βάση την αξιολόγηση της έκθεσής τους σε περιοριστικά μέτρα και τις τακτικές δοκιμές τους, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει τουλάχιστον:

- α. να καθορίζουν, για κάθε εφαρμοστέο περιοριστικό μέτρο, τις κατάλληλες παραμέτρους αντιστοίχισης που είναι πιθανό να δημιουργήσουν εύλογη ειδοποίηση η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα στους ΠΥΠ και στους CASP να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τα περιοριστικά μέτρα, ελέγχοντας τα κατώτατα όρια των πραγματικών θετικών αποτελεσμάτων που συνδέονται με διαφορετικά ποσοστά αντιστοίχισης. Η προσαρμογή δεν θα πρέπει να είναι ούτε υπερβολικά ευαίσθητη, αποδίδοντας μεγάλο αριθμό ψευδώς θετικών αντιστοιχίσεων, ούτε ανεπαρκώς ευαίσθητη, με αποτέλεσμα να μην εντοπίζονται κατονομαζόμενα πρόσωπα, οντότητες και φορείς ή να μην χρησιμοποιούνται οι πληροφορίες που υποβάλλονται σε μορφή ελεύθερου κειμένου για άλλα περιοριστικά μέτρα·
 - β. να χρησιμοποιούν ένα σύστημα ελέγχου που θα επιτρέπει τη χρήση τεχνικής βασιζόμενης σε αλγόριθμο η οποία μπορεί να αντιστοιχίσει ένα όνομα ή μια σειρά λέξεων, σε περιπτώσεις που το περιεχόμενο της πληροφορίας που ελέγχεται δεν είναι ταυτόσημο αλλά η ορθογραφία, η μορφή ή ο ήχος της αντιστοιχούν σε μεγάλο βαθμό με το περιεχόμενο του συνόλου των δεδομένων που χρησιμοποιείται για τον έλεγχο (τεχνικές «ατελούς αντιστοίχισης»- ‘fuzzy matching’), και να προσαρμόζουν τον βαθμό της «ατελούς αντιστοίχισης» στο σύστημα ελέγχου τους.
25. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να αποφασίζουν σχετικά με την προσαρμογή πριν από την ανάπτυξη ενός νέου συστήματος ελέγχου αλλά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα. Θα πρέπει να τεκμηριώνουν το σκεπτικό τους και να το θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών κατόπιν αιτήματος.

4.1.7 Στήριξη σε τρίτα μέρη και εξωτερική ανάθεση

26. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και στις διαδικασίες τους σε ποιες ενέργειες θα προβαίνουν οι ΠΥΠ, οι CASP ή οι εξωτερικοί πάροχοι υπηρεσιών προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα. Για την εξωτερική ανάθεση υπηρεσιών, οι ΠΥΠ και οι CASP, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2019/02, κατά περίπτωση⁹, θα πρέπει να εφαρμόζουν τις ακόλουθες βασικές αρχές:
- α. την τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα, είτε ανατίθενται συγκεκριμένα καθήκοντα σε εξωτερικούς συνεργάτες είτε όχι, φέρουν οι ΠΥΠ ή οι CASP·
 - β. τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ΠΥΠ ή των CASP και του παρόχου υπηρεσιών πρέπει να κατανέμονται και να διατυπώνονται με σαφήνεια εγγράφως·
 - γ. οι ΠΥΠ ή οι CASP που βασίζονται σε συμφωνία εξωτερικής ανάθεσης θα πρέπει να παραμένουν υπόλογοι για την παρακολούθηση και την εποπτεία της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από τον πάροχο υπηρεσιών·
 - δ. Η εξωτερική ανάθεση εντός του ομίλου πρέπει να υπόκειται στο ίδιο ρυθμιστικό πλαίσιο με την εξωτερική ανάθεση σε παρόχους υπηρεσιών εκτός του ομίλου.

⁹ Κατευθυντήριες γραμμές EBA/GL/2019/02 σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων.

27. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν τους ελέγχους που είναι αναγκαίοι προκειμένου να διασφαλίζουν ότι η χρήση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών δεν τους εκθέτει σε κίνδυνο παραβίασης των περιοριστικών μέτρων, και να τεκμηριώνουν τους σχετικούς ελέγχους στη συμφωνία εξωτερικής ανάθεσης.
28. Όταν οι πάροχοι υπηρεσιών πρέπει να επικαιροποιούν στοιχεία τα οποία θα χρησιμοποιήσουν οι ΠΥΠ και οι CASP και αφορούν φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς που υπόκεινται σε ισχύοντα περιοριστικά μέτρα, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η συμφωνία παροχής υπηρεσιών ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο παραβίασης των περιοριστικών μέτρων από τους ΠΥΠ ή τους CASP.
29. Στις περιπτώσεις που έχουν συναφθεί συμφωνίες εξωτερικής ανάθεσης, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να διενεργούν τακτικό έλεγχο της συμμόρφωσης του παρόχου υπηρεσιών προς τα καθήκοντα που αναφέρονται στη συμφωνία, να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που καλύπτονται από συμφωνία και να λαμβάνουν τυχόν απαιτούμενα μέτρα μετριασμού, συμπεριλαμβανομένης της επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας.
30. Οι διατάξεις της παρούσας ενότητας δεν επηρεάζουν τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των ΠΥΠ και των CASP σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554¹⁰.

4.2 Μέτρα δέουσας επιμέλειας και επαλήθευσης για την ανάλυση των ειδοποιήσεων

4.2.1 Πολιτικές και διαδικασίες για τη διαχείριση και την ανάλυση των ειδοποιήσεων

31. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να διαθέτουν πολιτικές και διαδικασίες για τη διερεύνηση ειδοποιήσεων που σχετίζονται με περιοριστικά μέτρα. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στους ΠΥΠ και στους CASP να επιβεβαιώνουν κατά πόσο μια ειδοποίηση αποτελεί αληθώς θετική αντιστοίχιση και, εφόσον αυτό ισχύει, να καθορίζουν τις ενέργειες που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς το εφαρμοστέο περιοριστικό μέτρο.
32. Αυτές οι πολιτικές και οι διαδικασίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν:
- α. μέτρα για την έναρξη της διερεύνησης χωρίς καθυστέρηση όλων των πιθανών αντιστοιχίσεων, για κάθε μεταφορά χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων·
 - β. κανόνες, σύμφωνα με τη γενική πολιτική τήρησης αρχείων των ΠΥΠ και των CASP, για την τεκμηρίωση κάθε απόφασης που λαμβάνεται σχετικά με τις ειδοποιήσεις·
 - γ. μέτρα για τη συμμόρφωση προς το τμήμα 4.2.2 των κατευθυντήριων γραμμών·

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011 (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 1.

- δ. διαφορετικά επίπεδα επανεξέτασης που πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, μέσω της εφαρμογής τουλάχιστον μιας επανεξέτασης από δύο άτομα σε σχέση με καταστάσεις μεγαλύτερης έκθεσης.

4.2.2 Μέτρα δέουσας επιμέλειας για την ανάλυση ειδοποιήσεων

33. Η ειδοποίηση που παράγει το σύστημα ελέγχου θα πρέπει να αναφέρει το στοιχείο του αντίστοιχου περιοριστικού μέτρου. Οι ειδοποιήσεις θα πρέπει να αναλύονται από μέλη του προσωπικού που διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και επαρκή κατάρτιση¹¹.
34. Σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με την ορθότητα μιας αντιστοίχισης, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να χρησιμοποιούν πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως διαθέτουν και/ή αποκτούν για να υποστηρίξουν την ανάλυση των ειδοποιήσεων στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες, όπως:
- α. δεδομένα ταυτοποίησης φυσικού προσώπου, νομικού προσώπου, οντότητας ή φορέα που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά το στάδιο του ελέγχου·
 - β. πληροφορίες σχετικά με τον τόπο διαμονής φυσικού προσώπου και πληροφορίες σχετικά με την έδρα ή την καταχωρισμένη διεύθυνση νομικού προσώπου, οντότητας ή φορέα που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά το στάδιο του ελέγχου·
 - γ. πληροφορίες σχετικά με τις εθνικότητες και τις υπηκοότητες φυσικών προσώπων που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά το στάδιο του ελέγχου·
 - δ. πληροφορίες σχετικά με την αντιπροσωπευτική, διαχειριστική και οργανωτική δομή νομικών προσώπων που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά το στάδιο του ελέγχου·
 - ε. στοιχεία επικοινωνίας που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά το στάδιο του ελέγχου.
35. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και στις διαδικασίες τους τους τρόπους αντιμετώπισης περιπτώσεων κατά τις οποίες δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αδιαμφισβήτητο τρόπο μετά από πρόσθετη δέουσα επιμέλεια εάν μια αντιστοίχιση αποτελεί αληθώς θετική αντιστοίχιση, ψευδώς θετική αντιστοίχιση ή περίπτωση συνωνυμίας. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να απέχουν από την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε μέρος το οποίο συμμετέχει σε μεταφορά προτού λάβουν τεκμηριωμένη απόφαση.

4.2.3 Εκτίμηση του κατά πόσο μια οντότητα έχει την κυριότητα ή ελέγχεται από κατονομαζόμενο πρόσωπο

36. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους τους τρόπους με τους οποίους θα αξιολογούν κατά πόσο ένα νομικό πρόσωπο ή μια οντότητα ανήκει ή ελέγχεται από κατονομαζόμενο πρόσωπο ή οντότητα.
37. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει:

¹¹ Βλ. τμήμα 4.4 των Κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους για τη διασφάλιση της εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών περιοριστικών μέτρων.

- α. να εφαρμόζουν τα κριτήρια που ορίζονται στις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κυρώσεις του Συμβουλίου της ΕΕ¹² και στο τμήμα VIII των Βέλτιστων πρακτικών του Συμβουλίου της ΕΕ¹³ προκειμένου να καθορίσουν αν μια νομική οντότητα ανήκει ή ελέγχεται από άλλο πρόσωπο ή οντότητα·
- β. να εφαρμόζουν τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του πραγματικού δικαιούχου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία¹⁴·
- γ. να χρησιμοποιούν διαθέσιμες δημόσιες πηγές πληροφοριών, όπως μητρώα ιδιοκτησίας και ελέγχου οντοτήτων και μητρώα πραγματικών δικαιούχων.

38. Στην περίπτωση που μια αξιολόγηση παραμένει αλυσιτελής, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο συνεργασίας με την εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων. Την τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα φέρουν οι ΠΥΠ και οι CASP.

4.2.4 Έλεγχοι και μέτρα δέουσας επιμέλειας για τη συμμόρφωση προς τομεακά περιοριστικά μέτρα

39. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα κατά τον καθορισμό των τύπων ελέγχων που θα εφαρμόζουν προκειμένου να συμμορφώνονται με τα περιοριστικά μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να καθορίζουν ποιες από τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους και συνδέονται με μια συναλλαγή θα ελέγχονται.

40. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στα τομεακά περιοριστικά μέτρα που σχετίζονται με συγκεκριμένη δικαιοδοσία ή έδαφος. Στο πλαίσιο των περιοριστικών αυτών μέτρων, οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να ελέγχουν όλες τις υποκείμενες πληροφορίες που αφορούν τη μεταφορά χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων προς ή από τη συγκεκριμένη δικαιοδοσία ή το συγκεκριμένο έδαφος ή τις μεταφορές χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων που δρομολογούνται από πελάτες οι οποίοι είναι γνωστό ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη δικαιοδοσία ή το συγκεκριμένο έδαφος. Στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες, οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να ελέγχουν:

- α. πληροφορίες σχετικά με τη χώρα (ή τις χώρες) εθνικότητας, τον τόπο γέννησης·
- β. πληροφορίες σχετικά με τον συνήθη τόπο διαμονής ή τον κύριο τόπο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω άλλων διευθύνσεων, σύμφωνα με την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα·
- γ. πληροφορίες σχετικά με τη χώρα προς ή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά χρηματικών ποσών, στην οποία εκτελείται η μεταφορά των χρηματικών ποσών·

¹² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11618-2024-INIT/en/pdf>, Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2024, 11618/24 (επικαιροποίηση).

¹³ [Επικαιροποίηση των βέλτιστων πρακτικών της ΕΕ για την αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων](#) (έγγρ. 11623/24).

¹⁴ Άρθρο 3 σημείο 6) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849.

- δ. τον σκοπό της μεταφοράς των χρηματικών ποσών ή των κρυπτοστοιχείων και άλλα πεδία σε μορφή ελεύθερου κειμένου που παρέχουν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα εμπορεύματα, τα πλοία, τη χώρα προορισμού ή τη χώρα προέλευσης των εμπορευμάτων για τα οποία πραγματοποιείται η πληρωμή, σύμφωνα με την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα.
41. Εάν απαιτείται από την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης στο σύστημα ελέγχου τους εργαλείων γεωεντοπισμού και εργαλείων εντοπισμού της χρήσης υπηρεσιών διακομιστή διαμεσολάβησης με στόχο τον εντοπισμό και την αποτροπή της πρόσβασης διευθύνσεων IP από χώρα για την οποία έχουν ληφθεί περιοριστικά μέτρα, λόγω της κατάστασης που επικρατεί σε αυτήν, στον δικτυακό τόπο και στις υπηρεσίες των ΠΥΠ και των CASP για δραστηριότητα που απαγορεύεται βάσει των καθεστώτων περιοριστικών μέτρων.
42. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα που διενεργούν, οι ΠΥΠ και οι CASP μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο εφαρμογής ειδικών ελέγχων, όπως:
- α. κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, να λάβουν πληροφορίες σχετικά με το είδος της επιχειρηματικής δραστηριότητας του πελάτη και τις χώρες στις οποίες ο πελάτης ασκεί την επιχειρηματική του δραστηριότητα·
 - β. να ζητήσουν πρόσθετες πληροφορίες από τον πελάτη, όπως περιγραφή προϊόντων διπλής χρήσης ή οποιωνδήποτε αγαθών τα οποία υπόκεινται σε τομεακά περιοριστικά μέτρα, πληροφορίες σχετικά με την κατάλληλη άδεια για τη διακίνηση προϊόντων διπλής χρήσης, τη χώρα προέλευσης των προϊόντων, πληροφορίες σχετικά με τον τελικό χρήστη των προϊόντων·
 - γ. να ζητήσουν από τον πελάτη λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό της μεταφοράς χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων·
 - δ. να χρησιμοποιήσουν τα ακόλουθα δεδομένα: νηολόγια, μητρώα ακίνητης περιουσίας και άλλα δημοσιοποιημένα σύνολα δεδομένων (εφόσον είναι διαθέσιμα).
43. Όταν οι ΠΥΠ και οι CASP χρησιμοποιούν λειτουργίες για την αυτόματη ανάγνωση πληροφοριών από έγγραφα που σχετίζονται με τη μεταφορά χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων, όπως αλγόριθμους οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων ή επαληθεύσεις μηχανικώς αναγνώσιμης ζώνης, θα πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω εργαλεία καταγράφουν τις πληροφορίες με ακριβή και συνεπή τρόπο.

4.2.5 Μέτρα δέουσας επιμέλειας για τον εντοπισμό προσπαθειών καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων

44. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να ενημερώνονται για τις τυπολογίες και τις τάσεις που σχετίζονται με την καταστρατήγηση περιοριστικών μέτρων. Στις σχετικές πηγές πληροφοριών στις οποίες θα πρέπει πάντοτε να αναφέρονται οι ΠΥΠ και οι CASP περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι εκθέσεις που υποβάλλονται από:

- α. τις οικίες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων¹⁵ και/ή τις εθνικές εποπτικές αρχές·
 - β. ΜΧΠ και αρχές επιβολής του νόμου·
 - γ. σχετικές συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο·
 - δ. αρχές της ΕΕ¹⁶.
45. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στους ΠΥΠ και στους CASP να εντοπίζουν πιθανές απόπειρες καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων, όπως απόπειρες:
- α. παράλειψης, διαγραφής ή τροποποίησης πληροφοριών σε μηνύματα πληρωμής·
 - β. διοχέτευσης μεταφορών μέσω προσώπων που συνδέονται με πελάτη ο οποίος υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα·
 - γ. διάρθρωσης μεταφορών χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων για την απόκρυψη της συμμετοχής κατονομαζόμενου μέρους·
 - δ. απόκρυψης της πραγματικής κυριότητας και του πραγματικού ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων·
 - ε. χρήσης πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων τεκμηρίωσης για τη μεταφορά χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων.
46. Οι ΠΥΠ και οι CASP που είναι ιδιαιτέρως εκτεθειμένοι στον κίνδυνο να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς καταστρατήγησης θα πρέπει επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο διενέργειας συγκεντρωτικής ανάλυσης των ροών πληρωμών προς ή από χώρες που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα και χώρες που είναι γνωστό ότι χρησιμοποιούνται για την καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων.

4.3 Μέτρα δέσμευσης και υποβολής αναφορών

4.3.1 Αναστολή της εκτέλεσης μεταφορών χρηματικών ποσών και δέσμευσης κεφαλαίων

47. Οι ΠΥΠ πρέπει να θεσπίζουν πολιτικές και διαδικασίες για την αναστολή, χωρίς καθυστέρηση, πράξεων που ενεργοποιούν ειδοποίηση για πιθανή αντιστοίχιση με κατονομαζόμενο πρόσωπο ή οντότητα, ή που βρίσκονται υπό την ιδιοκτησία, την κατοχή ή τον έλεγχο κατονομαζόμενου προσώπου ή κατονομαζόμενης οντότητας, ή των οποίων ο πραγματικός δικαιούχος είναι κατονομαζόμενο πρόσωπο.
48. Εάν η εσωτερική ανάλυση της εν λόγω ειδοποίησης από τους ΠΥΠ επιβεβαιώσει την πιθανή αντιστοίχιση με το κατονομαζόμενο πρόσωπο ή την κατονομαζόμενη οντότητα, ή την

¹⁵ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en#contact.

¹⁶ Βλ. για παράδειγμα https://finance.ec.europa.eu/news/sanctions-commission-publishes-guidance-help-european-operators-assess-sanctions-circumvention-risks-2023-09-07_en.

κυριότητα, την κατοχή ή τον έλεγχο από κατονομαζόμενο πρόσωπο ή κατονομαζόμενη οντότητα, ή ότι ο πραγματικός δικαιούχος της πράξης είναι κατονομαζόμενο πρόσωπο, οι ΠΥΠ θα πρέπει αμέσως:

- α. να δεσμεύσουν τα αντίστοιχα κεφάλαια·
- β. να διακόπτουν την εκτέλεση μεταφορών χρηματικών ποσών που θα παραβίαζαν τα περιοριστικά μέτρα.

4.3.2 Δέσμευση της μεταφοράς κρυπτοστοιχείων

49. Οι CASP πρέπει να διαθέτουν πολιτικές και διαδικασίες στις περιπτώσεις που μια εσωτερική ανάλυση ειδοποίησης επιβεβαιώνει ότι υπάρχει πιθανή αντιστοίχιση με το κατονομαζόμενο πρόσωπο ή την κατονομαζόμενη οντότητα, ή βρίσκεται υπό την κυριότητα, την κατοχή ή τον έλεγχο του κατονομαζόμενου προσώπου ή της κατονομαζόμενης οντότητας, ή του οποίου/της οποίας ο πραγματικός δικαιούχος είναι κατονομαζόμενο πρόσωπο, που θα τους επιτρέπουν να δεσμεύουν αμέσως τα κεφάλαια σε εκκρεμή λογαριασμό έως ότου η οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων υποδείξει στον CASP τα μέτρα που θα πρέπει να λάβει σχετικά με τα εν λόγω κεφάλαια. Την τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τα περιοριστικά μέτρα φέρει ο CASP.

4.3.3 Μέτρα αναφοράς

50. Σύμφωνα με τις ισχύουσες ενωσιακές και εθνικές απαιτήσεις, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να θεσπίζουν σαφείς διαδικασίες για την αναφορά, χωρίς καθυστέρηση ή εντός καθορισμένης προθεσμίας, στην οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων και/ή στην αρμόδια εποπτική αρχή:

- α. κάθε ενέργειας που λαμβάνεται για συγκεκριμένη μεταφορά που σχετίζεται με περιοριστικό μέτρο·
- β. της διαπίστωσης παραβίασης περιοριστικών μέτρων· και
- γ. της εκτέλεσης τυχόν μεταφοράς χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων που παραβιάζει εφαρμοστέο περιοριστικό μέτρο, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τις περιστάσεις, όπως ένα συμβάν στη λειτουργία του συστήματος ελέγχου που συνδέεται με την εν λόγω μεταφορά.

51. Σε περίπτωση υποψίας πιθανής καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων ή εντοπισμού απόπειρας μεταφοράς χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων από ή προς φυσικό πρόσωπο, νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα, οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει:

- α. να προβαίνουν σε σχετική αναφορά στην οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων, εάν αυτό απαιτείται ρητά βάσει κανονισμού της ΕΕ για τα περιοριστικά μέτρα·
- β. να υποβάλλουν αναφορά για ύποπτη συναλλαγή, εφόσον αυτό απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

4.3.4 Διαδικασίες για περιπτώσεις εξαιρέσεων ή αναστολής των περιοριστικών μέτρων

52. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να θεσπίζουν πολιτικές και διαδικασίες προκειμένου να αποφασίσουν αν ισχύουν εξαιρέσεις, καθεστώτα αδειών ή παρεκκλίσεις, και σε περίπτωση που αυτό ισχύει, πώς θα πρέπει να ενεργούν προκειμένου να συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και στις διαδικασίες τους τις πληροφορίες που θα παρέχουν στους πελάτες που επιθυμούν να ζητήσουν παρέκκλιση για να χρησιμοποιήσουν τα δεσμευμένα κεφάλαιά τους, εφόσον η παρέκκλιση αυτή επιτρέπεται βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τα δικαιώματα του πελάτη σε μια τέτοια περίπτωση.
53. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να θεσπίζουν πολιτικές και διαδικασίες που θα ορίζουν δράσεις σχετικά με τα χρηματικά ποσά και τα κρυπτοστοιχεία που υπόκεινται σε ειδικά περιοριστικά μέτρα μετά την αναστολή ενός τέτοιου μέτρου.

4.4 Διασφάλιση της διαρκούς αποτελεσματικότητας των πολιτικών, των διαδικασιών και των συστημάτων ελέγχου των περιοριστικών μέτρων

54. Για να είναι αποτελεσματικές, οι πολιτικές, οι διαδικασίες και τα συστήματα ελέγχου των περιοριστικών μέτρων των ΠΥΠ και των CASP θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα:
- α. αξιόπιστου εντοπισμού θετικών αντιστοιχίσεων·
 - β. κατόπιν επιβεβαίωσης των θετικών αντιστοιχίσεων, άμεσης αναστολής της εκτέλεσης όλων των μεταφορών χρηματικών ποσών, αναστολής τυχόν εισερχόμενων μεταφορών και καταθέσεων σε εκκρεμή λογαριασμό, δέσμευσης των κεφαλαίων ή των κρυπτοστοιχείων χωρίς καθυστέρηση και αναφοράς των μέτρων αυτών στην οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων για περαιτέρω οδηγίες·
 - γ. αναφοράς των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων στις οικίες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων και/ή στην αρμόδια εποπτική αρχή, όπως απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία, χωρίς καθυστέρηση ή εντός των προθεσμιών που ορίζονται από το εφαρμοστέο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο·
 - δ. αναφοράς υποψίας καταστρατήγησης ή απόπειρας καταστρατήγησης περιοριστικών μέτρων στην οικεία εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων ή στην εθνική Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ), εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.
55. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να πραγματοποιούν τακτικά δοκιμές στις ρυθμίσεις του συστήματος ελέγχου τους προκειμένου να αποφασίζουν κατά πόσο το σύστημα ελέγχου εξακολουθεί να είναι κατάλληλο υπό το πρίσμα της αξιολόγησης της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα του ΠΥΠ και του CASP, καθώς και αν παραμένει αποτελεσματικό. Οι ΠΥΠ και οι CASP πρέπει να

καθορίζουν τη συχνότητα των ελέγχων με βάση την αξιολόγηση της έκθεσης σε περιοριστικά μέτρα και να προβαίνουν σε σχετική καταγραφή στις πολιτικές και στις διαδικασίες τους.

56. Κατά την πραγματοποίηση δοκιμών στο σύστημα ελέγχου τους, οι ΠΥΠ και οι CAS πρέπει:
- α. να πραγματοποιούν δοκιμές προσαρμογής του συστήματος, όπως ορίζεται στο τμήμα 4.1.6·
 - β. να αξιολογούν την ακρίβεια της διαχείρισης του καταλόγου με τη χρήση των εφαρμοστέων και επικαιροποιημένων περιοριστικών μέτρων·
 - γ. να αξιολογούν αν όλοι οι πελάτες και οι μεταφορές χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων ελέγχονται όταν απαιτείται·
 - δ. να αξιολογούν την επάρκεια και τη συνάφεια των πεδίων πληροφοριών που χρησιμοποιούνται στο σύστημα ελέγχου, όπως το πεδίο εφαρμογής των χρηματικών ποσών ή κρυπτοστοιχείων που τροφοδοτούν το σύστημα ελέγχου·
 - ε. να αξιολογούν την εγκυρότητα της αυτόματης αναστολής των δραστηριοτήτων·
 - στ. να αξιολογούν κατά πόσον οι διαδικασίες και οι πόροι που διατίθενται για την ανάλυση των ειδοποιήσεων καθιστούν δυνατή την άμεση αναφορά αληθώς θετικών αντιστοιχίσεων.
57. Οι ΠΥΠ και οι CASP θα πρέπει να αναφέρουν σημαντικές αδυναμίες ή ελλείψεις του συστήματος ελέγχου στο διοικητικό όργανο και να προβαίνουν στη λήψη διορθωτικών μέτρων χωρίς καθυστέρηση.